

Izabran u vijeće - što sad?

Organizatori obuke

Organizatori obuke od 2011. godine su njemačka Zaklada Friedrich Ebert i Udruga gradova.

Prijave za sudjelovanje na obuci

Ukoliko ste zainteresirani za sudjelovanjem na obuci, možete se prijaviti kao institucija ili kao pojedinac. Prijave možete slati poštom, e-mailom ili faksom na adresu Udruge gradova ili Zaklade Friedrich Ebert.

UDRUGA GRADOVA

kontakt: Medveščak 17, 10 000 Zagreb, email: nives@udruga-gradova.hr, faks: 01 466 80 03

ZAKLADA FRIEDRICH EBERT

kontakt: Praška 8, 10000 Zagreb, email: feszg@email.htnet.hr, faks: 01 480 79 78

U D R U G A G R A D O V A

Udruga gradova je nacionalna, nestranačka i nepristrana zajednica gradova osnovana 2002. godine s ciljem poticanja suradnje jedinica lokalne samouprave i promicanja zajedničkih interesa gradova u Republici Hrvatskoj. Međutim, u drugim organizacijskim oblicima na području Republike Hrvatske djelovala je od 1971. godine.

Udruga gradova vjeruje u:

- Predstavničku i uključivu lokalnu samoupravu
- Lokalnu samoupravu kao temelj vlasti u Republici Hrvatskoj
- Važnost i vrijednost javne uprave
- Lokalnu nadležnost nad lokalnim poslovima
- Predanost najvišim etičkim standardima za sve javne dužnosnike
- Dijalog i uzajamno uvažavanje
- Predviđanje potreba zajednice i pronalaženje načina za zadovoljenje tih potreba i poboljšanje kvalitete življenja
- Partnerstvo i suradnju kao temelj za osnaživanje gradova i zastupanje zajedničkih interesa svih gradova u Republici Hrvatskoj

Ciljevi Udruge gradova su:

- Decentralizacija ovlasti i financija s razine središnje vlasti na gradove
- Promicanje interesa lokalne samouprave u javnosti
- Poticanje suradnje jedinica lokalne samouprave

Aktivnosti Udruge gradova su:

- Praćenje rada Hrvatskog sabora, Vlade RH i nadležnih ministarstava
- Proučavanje, analiziranje i istraživanje pitanja od važnosti za lokalnu samoupravu
- Izrada prijedloga novih zakona, odnosno izmjena i dopuna zakona na prijedlog članica
- Ocjena učinaka zakona i propisa na lokalnu samoupravu
- Pružanje mišljenja i prijedloga o zakonima kojima se uređuju poslovi lokalne samouprave i drugi društveni odnosi lokalnog značenja
- Lobiranje za izmjene zakona od važnosti za lokalnu samoupravu
- Organiziranje skupova i susreta radi rasprava o zajedničkim problemima gradova kao jedinica lokalne samouprave
- Savjetovanje članova

Da bi mogli na kvalitetan način ispuniti očekivanja građana, izabrani predstavnici u predstavničkim tijelima i savjetima mladih trebaju biti kompetentni u obavljanju svoje odgovorne zadaće, a biti kompetentan znači imati znanje, vještine i stavove te htijenje i ovlaštenje za kvalitetno obavljanje dužnosti i zadaća. Već prilikom kandidiranja za člana predstavničkog tijela i savjeta mladih, kandidati su pokazali volju kako svojim aktivnostima pridonijeti općem dobru građana lokalne zajednice, a izborom u predstavničko tijelo ili savjet mladih, stekli su i ovlaštenja da djeluju na procese koji pridonose općem dobru. Dakle, izabrani predstavnici u predstavničkim tijelima i savjetima mladih imaju želje i ovlaštenja za obavljanje svojih zadaća, dok je za što kvalitetnije obavljanje njihovih dužnosti preporučljivo usavršiti znanja, vještine i stavove. Iz tog razloga, Udruga gradova u Republici Hrvatskoj odlučila je biti organizatorom obuke članova predstavničkih tijela i savjeta mladih u hrvatskim gradovima. Obuka i edukacije općenito, tek postaju „uvjet bez kojega se ne može“. Još do jučer tek su rijetki bili svjesni važnosti i značaja znanja, jednako kao i potrebe za konstantnim usavršavanjem i učenjem kroz život. No učenje i znanje danas nisu samo kvalitete ili procesi svojstveni određenim strukama, već doslovno postaju (pred)uvjet za bavljenje bilo kojim poslom ili zanimanjem, kao i (pred)uvjet za kvalitetno obavljanje javne dužnosti člana predstavničkog tijela ili savjeta mladih u lokalnim jedinicama. Uz okruženje u kojem živimo i koje je podložno stalnim promjenama i novinama koje zahtijevaju našu prilagodbu i dodatna znanja, stalna je promjena prisutna u normativnom okviru koji oblikuje i određuje lokalnu samoupravu. Pojmovi i kategorije s kojima se u bliskoj prošlosti nismo susretali, danas su se uvriježili i zahtijevaju dodatni angažman, dodatno učenje i usavršavanje svih nas, a posebice onih kojima su građani prepustili obnašanje javnih dužnosti i prenijeli im dio svoje vlasti, kao i svoje povjerenje da će raditi za opće dobro.

mr. sc. Vojko Obersnel,
Predsjednik Udruge gradova u Republici Hrvatskoj

Njemačka Zaklada Friedrich Ebert osnovana je 1925. godine, kao političko nasljeđe prvog demokratski izabranog predsjednika Friedricha Eberta, te je ujedno najstarija politička zaklada u Njemačkoj.

Zaklada je osnovana radi ostvarivanja sljedećih ciljeva:

- unapređivanje političkog i društvenog obrazovanja i osposobljavanja pojedinaca iz svih područja života u duhu demokracije i pluralizma
- stipendiranje darovitih mladih ljudi kako bi im se olakšao pristup sveučilišnom obrazovanju i znanstvenom istraživanju
- poticanje međunarodnog razumijevanja i suradnje.

Kao neprofitna ustanova Zaklada je vjerna zamislama i osnovnim vrijednostima socijalne demokracije. Zaklada Friedrich Ebert danas ima više od stotinu nacionalnih ureda diljem svijeta, a među njima i ured u Zagrebu, koji je otvoren 1996. godine. Od početka 2006. za sve aktivnosti Zaklade Friedrich Ebert u Sloveniji također je odgovoran ured Zaklade u Zagrebu, čime je on postao regionalni ured zadužen za Hrvatsku i Sloveniju.

Temeljne aktivnosti zagrebačkog ureda Zaklade Friedrich Ebert jesu:

- provedba projekata koji pridonose stvaranju preduvjeta za uključenje Hrvatske u strukture Europske Unije
- provedba projekata koji pridonose jačanju demokratskih ustanova i procesa
- potpora jačanju civilnog društva
- potpora projektima koji pridonose međuetničkom pomirenju.

Za kvalitetu života stanovnika jednog grada ili općine, neovisno o veličini, odlučujuća je dobro funkcionirajuća lokalna samouprava. Ona je ta koja se brine o čistoći ulica, odvozu otpada, vodoopskrbi, primarnoj zdravstvenoj zaštiti, dječjim vrtićima, osnovnim školama, parkovima, dvoranama, kazalištima, muzejima kao i drugim mjestima na kojima se provodi slobodno vrijeme, ali još i puno više.

Skoro svugdje u Europi gradovi i općine sami skrbe o poslovima u njihovoj nadležnosti pomoću tijela lokalne samouprave i odabranih vijeća koja donose odluke u skladu s demokratskim načelima. Važnost jedinica lokalne samouprave za demokraciju u Hrvatskoj prikazana je i najnovijim promjenama u 2009. godini, od kada građani na lokalnim izborima gradonačelnike, načelnike i župane biraju izravnim putem. Kada se radi o donošenju odluka na razini grada i općine, onda je riječ o političkom procesu prožetom različitim interesima i stavovima, pri čemu bi prioriteta trebali biti stavljeni na odabir najpragmatičnijih rješenja. U ovom procesu važnu ulogu svakako igraju političke stranke, no u središtu pozornosti trebaju stajati odluke za dobrobit cijele lokalne zajednice, a ne stranački interesi, kako je to nažalost često slučaj. U mnogim zemljama, statutima jedinica lokalne samouprave su članovi vijeća lokalnih parlamenata eksplicitno obvezani da svoje odluke donose u korist i za dobrobit svih stanovnika lokalne zajednice. Tolerancija i stavljanje naglaska na pronalaženje zajedničkih rješenja, važni su kriteriji za uspostavljanje ravnoteže općih interesa.

Da bi svoje odluke što kvalitetnije i bolje mogli donijeti, vijećnicima, izabranim na slobodnim izborima, potrebno je određeno znanje i vještine. Vijećnici trebaju biti upoznati sa zakonskim okvirima i mogućnostima djelovanja u tim okvirima. Trebaju biti upoznati s financijskim mogućnostima kao i s činjenicom da savjesno upravljaju javnim novcem, odnosno novcem poreznih obveznika. Nadalje, trebaju poznavati procedure donošenja akata, kao i procese administracije. Ova znanja i vještine vijećnici mogu steći samo ukoliko to sami žele, jer ne postoje nikakve obvezujuće odredbe. Iz razloga što skoro polovica odabranih vijećnika na izborima svoju dužnost obavlja po prvi put, njemačka Zaklada Friedrich Ebert odlučila je nakon posljednjih lokalnih izbora u 2009. godini sa stručnim timom izraditi ovu specifičnu edukaciju namijenjenu članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave. Sam sadržaj edukacije opisan je u ovoj brošuri, a od 2011. godine programi obuke provode se u suradnji s Udrugom gradova. Nadamo se da ćemo ovim putem doprinijeti intenziviranju demokratske participacije građana.

Direktor ureda Zaklade Friedrich Ebert za Hrvatsku i Sloveniju

UVOD

U Republici Hrvatskoj trenutačno ne postoji pravni okvir, a niti sustavno razvijen model obuke članova predstavničkih tijela (općinskih i gradskih vijeća) kao ni savjeta mladih jedinica lokalne samouprave. U 2005. godini je na inicijativu Norveškog saveza lokalnih i regionalnih vlasti u Hrvatskoj započeo prvi projekt obuke vijećnika općinskih i gradskih vijeća, u suradnji sa Savezom Udruga gradova i Udruge općina Republike Hrvatske. Program ove obuke rezultat je zajedničkog rada stručnjaka s bogatim iskustvom u radu lokalne samouprave kao i lokalnih političara. Program i sadržaj obuke izrađeni su sukladno posebnostima i potrebama lokalnih jedinica u Hrvatskoj. Zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške u periodu od 2005. do 2008. godine provedene su ukupno 34 obuke. Nažalost, ova vrsta izobrazbe članova predstavničkih tijela nije nastavljena po isteku financijske potpore.

Na tragu postojećih iskustava, te poslije održanih lokalnih izbora 2009. godine, njemačka Zaklada Friedrich Ebert s uredom u Hrvatskoj počinje provedbu obuke članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave pod nazivom „Izabran/a u vijeće – što sad?“. Isto tako, sličan projekt, ali obogaćen i proširen na zajedničku obuku članova gradskih vijeća i gradskih savjeta mladih, započela je u mjesecu listopadu 2010. godine Udruga gradova u Republici Hrvatskoj. Oba projekta su usmjerena na usavršavanje te trajno i učinkovito prenošenje specijalističkih znanja i vještina članovima općinskih i gradskih vijeća, te članovima savjeta mladih u svrhu njihovog kvalitetnog izvršavanja javnih dužnosti i zadaća.

Početkom 2011. godine Zaklada Friedrich Ebert i Udruga gradova definirali su zajedničke ciljeve obuke koji će biti predstavljeni u ovoj brošuri. Ovaj se zajednički model obuke od 2011. godine provodi diljem Hrvatske za članove općinskih i gradskih vijeća, članove savjeta mladih te drugih za lokalnu samoupravu zainteresiranih osoba. Pozitivnim iskustvom pokazala se činjenica da se tijekom obuke uspostavi komunikacija članova predstavničkih tijela i članova savjeta mladih, te se na taj način intenziviraju suradnja i razmjena ove dvije skupine.

Istovremeno se radi na razvijanju dodatnih edukacija za članove predstavničkih tijela koji će nuditi prostor za stjecanje novih znanja i vještina, ali i stavljati naglasak na razmjenu iskustava. Polaznicima obuka organizatori će stoga ponuditi i druge vrste zanimljivih i korisnih seminara za unaprjeđenje rada predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

U ovoj brošuri bit će predstavljena specifična vrsta edukacije - obuka članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave - namijenjena novoizabranim, ali i iskusnim članovima predstavničkih tijela, kao i svim ostalim zainteresiranim osobama.

SVRHA I OPĆI CILJEVI OBUKE

► Svrha obuke članova predstavničkih tijela i savjeta mladih

Temeljna zadaća tijela jedinica lokalne samouprave je kvalitetno pružanje javnih usluga i dobara. Kad se govori o kvaliteti pružanja javnih usluga i dobara onda pod tim podrazumijevamo, prije svega, zadovoljavanje očekivanih želja, zahtjeva i potreba stanovnika (stalnih i povremenih) lokalne jedinice. Činjenica je da kvaliteta javnih usluga neminovno utječe na kvalitetu života svakog pojedinca u okvirima njegove lokalne zajednice. Nezadovoljavajuća kvaliteta javnih usluga rezultira nezadovoljstvom građana i stalnim, u osnovi opravdanim prigovorima lokalnim vlastima, dovodeći u pitanje njihovu sposobnost.

Stoga članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave, a u izvjesnoj mjeri i članovi savjeta mladih, imaju odgovornu i značajnu ulogu u djelovanju na procese koji pridonose općem dobru, odnosno kvaliteti pružanja javnih usluga i dobara. Upravo je zato temeljna svrha obuke produbiti znanje i vještine, te preispitati stavove članova predstavničkih tijela i savjeta mladih potrebnih za učinkovito i kvalitetno obavljanje dužnosti s ciljem ostvarivanja interesa i očekivanja stanovnika lokalne jedinice.

MUŠKARCI ■ ŽENE

Na provedenim obukama od 2009. do početka 2011. godine sudjelovalo je 188 (66%) muškaraca i 97 (34%) žena. Za usporedbu, u vijećima diljem Hrvatske žene su u prosjeku zastupljene s 10%.

► Kako su dosadašnji polaznici ocijenili korisnost obuke?

U razdoblju od 2009. do početka 2011. godine održano je 18 obuka kojima je prisustvovalo ukupno 285 polaznika.

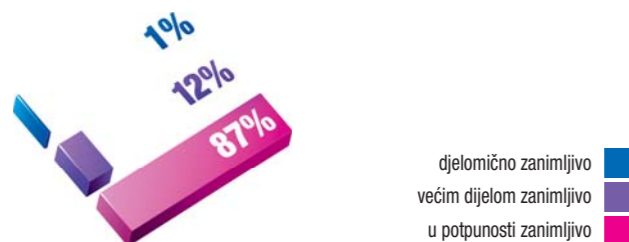
Više od ¾ polaznika smatra da je obuka u potpunosti korisna i zanimljiva, odnosno da naučeno može biti praktično primjenjivo u njihovom obavljanju dužnosti. Nitko od polaznika nije mišljenja da je obuka beskorisna.

► Opći ciljevi obuke

Ova obuka slijedi četiri cilja koja su konkretna i mjerljiva:

- stjecanje znanja o osnovama sustava lokalne samouprave i ulozi članova predstavničkih tijela i savjeta mladih u kreiranju i provedbi procesa od općeg dobra
- usavršavanje vještina i razvijanje stavova potrebnih za kvalitetno obavljanje dužnosti u vijeću i savjetu mladih
- poticanje mladih na aktivno uključivanje u javni život lokalne zajednice
- razmjena iskustava članova predstavničkih tijela

► Kako su dosadašnji polaznici ocijenili postignute ciljeve te u kojoj mjeri preporučuju obuke kolegicama i kolegama u drugim lokalnim sredinama?

Velika većina polaznika, njih skoro 90%, prosuđuje obuku toliko korisnom i potrebnom da bi je u potpunosti preporučilo svojim kolegicama i kolegama u drugim lokalnim sredinama.

► Metodologija rada

Izvođenje obuke odlikuje se inovativnom metodologijom rada koja podrazumijeva kratka predavanja popraćena odabranim aktivnim metodama učenja. Na obuci se primjenjuju metode učenja koje svojom interaktivnošću osiguravaju značajnu dominantnost i aktivnost polaznika. Također se prikazuju i obrađuju primjeri dobre prakse koji nude dobra rješenja za probleme jedinica lokalne samouprave.

► Timski rad

Za vrijeme obuke sudionici najčešće rade na rješavanju postavljenih zadataka u timu. Naglasak je stavljen na iskustveno učenje, dijelom na realnim, a dijelom na fiktivnim situacijama.

Najuspješnije obuke se provode u sredinama u kojima većina vijećnika iz vijeća nazočuje obuci, jer se na taj način bolje upoznaju ljudi koji se inače sastaju samo na sjednicama vijeća.

► Radni materijali

U svrhu što kvalitetnijeg provođenja obuke polaznicima se za vrijeme obuke dijele radni i pomoćni materijali koji objedinjuju sve sadržaje i prezentacije obrađene u okviru obuke. Ovi su materijali dostupni i drugim zainteresiranima koji nisu u mogućnosti pohađati obuku. Radne materijale dostavljaju organizatori obuke.

► Predavači obuke

Obuka se provodi u paru s dva predavača koji imaju višegodišnje specijalističko, stručno i praktično iskustvo rada u jedinicama lokalne samouprave. Riječ je o predavačima obrazovanim za izvođenje ovog tipa seminara. Predavači prema dogovoru dolaze u sredinu u kojoj se provodi obuka.

► Trajanje obuke

Riječ je o dvodnevnoj obuci u ukupnom trajanju od 10 sati, odnosno 15 nastavnih sati. Izlazeći u susret željama i potrebama sudionika, obuka se u pravilu provodi krajem radnog tjedna i/ili vikendom. No, obuku je moguće dogovoriti i provesti sukladno potrebama i mogućnostima zainteresiranih sudionika i u drugačijem rasporedu.

► Sudjelovanje na obuci

Obuka je u prvom redu namijenjena članovima predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave, te članovima savjeta mladih. Obuka je otvorenog tipa, pa stoga na obuci mogu, dakako, sudjelovati i zaposlenici gradskih/općinskih institucija, kao i ostali zainteresirani građani.

► Potvrda o sudjelovanju

Po završetku drugog dana obuke svi sudionici dobivaju potvrdu kojom se potvrđuje njihovo sudjelovanje na obuci. Ovu potvrdu izdaju organizatori obuke.

KAROLINA JUZBAŠIĆ - Čakovec
(članica Gradskog vijeća Grada Čakovca)

Obuka je bila zanimljiva i korisna iako sam kao gradska vijećnica bila upoznata s mnogim temama već i ranije. Na ovaj su način i mladi upoznati s radom i funkcioniranjem gradskog vijeća. Predavači su postigli maksimalnu zainteresiranost polaznika, a o jačanju dobrih odnosa i kontakata među gradskim vijećnicima da i ne govorim. Bilo mi je zadovoljstvo biti učesnicom obuke.

MARINA NOVAKOVIĆ – Karlovac
(članica Gradskog vijeća Grada Karlovca)

Ovaj seminar mi je bio dobro iskustvo, a ponajviše mi je pomogla tema o financiranju jer se tema proračuna provlači kroz svako vijeće, te je važno da vijećnici to shvate vrlo brzo. Također sam upoznala ljude s kojima i danas komuniciram te izmjenjujem iskustva koja se tiču rada u Gradskom vijeću. Bila bi čast sudjelovati i na svim drugim seminarima koje planirate organizirati.

SADRŽAJ PROGRAMA OBUKE

Sadržaj programa obuke i njegovo provođenje usmjereno je na stjecanje znanja, vještina i stavova s ciljem poboljšanja rada i učinkovitosti vijećnika pri obnašanju dužnosti članova predstavničkih tijela. Nadalje je u obuci težište stavljeno i na objašnjenja konkretnih slučajeva iz prakse.

Sadržaj programa obuke se sastoji od pet (5) zasebnih, ali međusobno povezanih sadržajnih cjelina:

I. SADRŽAJNA CJELINA

Odgovorno zastupanje interesa građana
115'

II. SADRŽAJNA CJELINA

Sustav lokalne samouprave
155'

III. SADRŽAJNA CJELINA

Komunikacijske vještine
90'

IV. SADRŽAJNA CJELINA

Rad u predstavničkom tijelu
135'

V. SADRŽAJNA CJELINA

Financiranje jedinica lokalne samouprave
90'

ODGOVORNO ZASTUPANJE INTERESA GRAĐANA	USTAV LOKALNE SAMOUPRAVE	KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE	RAD U PREDSTAVNIČKOM TIJELU	FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE
SVRHA				
<ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj znanja, vještina i stavova vezanih uz etično i odgovorno zastupanje općih interesa stanovnika lokalne jedinice. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj znanja, vještina i stavova vezanih uz osnovne elemente ostvarivanja prava na lokalnu samoupravu kao i uz osnove uređenja lokalne samouprave te ustrojstvo lokalnih jedinica. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj znanja, vještina i stavova vezanih uz primjenu tehnika potrebnih za čim učinkovitije izražavanje svojih stavova i iznalaženje prijedloga pojedinih rješenja od opće dobrobiti za zajednicu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj znanja, vještina i stavova vezanih uz način rada u predstavničkom tijelu i procedurama pri odlučivanju na sjednicama tog tijela. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj znanja, vještina i stavova vezanih uz sustav financiranja jedinica lokalne samouprave te proračunski proces i proračun kao jedan od najznačajnijih akata jedinica lokalne samouprave.
CILJEVI				
<ul style="list-style-type: none"> ■ utvrditi znanja o tehnikama interaktivnog komuniciranja s građanima i tehnikama zagovaranja njihovih interesa, ■ utvrditi znanja o prilagodbi rada interaktivnom i odgovornom komuniciranju s građanima, ■ prosuditi kako se ugled i poštenje u obavljanju dužnosti pokazuje etičnim zastupanjem općih interesa stanovnika lokalne jedinice uz uvažavanje njihovih interesa i potreba, ■ usvojiti i promovirati stav da je sudjelovanje građana lokalne jedinice u procesima odlučivanja osnovni smisao i bit lokalne samouprave. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ utvrditi opća znanja o lokalnoj samoupravi, ■ utvrditi znanja o djelokrugu poslova jedinica lokalne samouprave, o tijelima i nadležnostima tijela jedinica lokalne samouprave, o savjetima mladih i njihovoj ulozi u procesu donošenja akata vijeća, ■ naučiti temeljna načela uspješne međusobne suradnje između izvršnog čelnika i predstavničkog tijela, ■ prihvatiti potrebu učenja i primjene naučenog kao pretpostavku kvalitetnog obavljanja dužnosti, ■ usvojiti i promovirati stav da je kvalitetan suradničko – partnerski odnos između predstavničkog tijela i izvršnog čelnika temeljna pretpostavka za uspješno ostvarenje želja, potreba i interesa stanovnika, ■ usvojiti i promovirati stav da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave temelj lokalne demokracije. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ utvrditi znanja o osnovama komunikacijskih vještina, odnosno tehnikama asertivnog komuniciranja i javnog nastupa, ■ izvježbati raščlanbu različitih stilova komuniciranja, ■ izvježbati koncizno i jasno prezentiranje vlastitih prijedloga, ■ prosuditi kako je u komunikaciji poželjno primjenjivati asertivan stil te obostrano pobjednički pristup pri rješavanju konfliktnih situacija. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ utvrditi znanja o vrstama akata te načinima njihove izrade i donošenja, ■ državnim nadzorom zakonitosti rada i akata, ■ izvježbati dosljednost i upornost pri iznošenju svojih prijedloga, inicijativa i stavova, ■ izvježbati mogućnosti proceduralnog djelovanja vijećnika u postupcima donošenja akata, ■ prilagoditi rad načelima timske pristupa, ■ prosuditi da je timski rad preporučljivi način iznalaženja rješenja pojedinih problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ utvrditi znanja o sustavu financiranja jedinica lokalne samouprave s usvajanjem temeljnog obilježja prema kojem jedinice lokalne samouprave imaju prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolažu, ■ utvrditi znanja o proceduri izrade i donošenja proračuna, ■ izvježbati poštivanje obveze namjenskog trošenja pojedinih vrsta prihoda, ■ prilagoditi rad ulozi predstavničkog tijela u procesu pripreme i donošenja proračuna, ■ prosuditi kako je proračun akt od posebnog značaja za ostvarenje potreba i volje stanovnika lokalne jedinice.
METODE				
<p>METODOM PREDAVANJA polaznike se upoznaje s:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ temeljnim principima etike i etičkih principa u radu vijećnika, ■ potrebom i koristima uključivanja stanovnika u procese odlučivanja na lokalnoj razini, ■ alatima komunikacije između stanovnika i vijećnika te zagovaranju kao jednom od nužnih vještina za učinkovito zastupanje interesa građana lokalne jedinice. <p>METODOM AKVARIJA potiče se razmišljanje o osobnoj etici u radu vijećnika i promoviranju stava da je opće dobro u radu vijećnika važnije od osobnog profita.</p> <p>METODOM RADA U MALIM GRUPAMA od polaznika se traže razmišljanja o prakticiranim i mogućim načinima povezanosti i interaktivnog komuniciranja sa građanima lokalne jedinice.</p>	<p>METODOM PREDAVANJA polaznike se upoznaje s:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ djelokrugom rada jedinica lokalne samouprave, ■ tijelima i ovlastima tijela jedinica lokalne samouprave, ■ s pravima i dužnostima vijećnika, ■ međusobnim odnosima između izvršnog čelnika i vijeća. <p>METODOM VIŠESTRUKOG IZBORA kod polaznika se provjerava razina usvojenih znanja u području djelokruga rada jedinica lokalne samouprave i ovlastima tijela jedinica lokalne samouprave.</p> <p>METODOM OLUJE IDEJA od polaznika se traže razmišljanja i stavovi o bitnim vrijednostima koje trebaju biti temelj uspješne međusobne suradnje između izvršnog čelnika i vijeća.</p>	<p>METODOM PREDAVANJA polaznike se upoznaje s:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ temeljnim vještinama asertivnog komuniciranja i osnovama javnog nastupa. <p>METODOM VIŠESTRUKOG IZBORA kod polaznika se provjerava razina usvojenih znanja u području vještina asertivnog komuniciranja.</p>	<p>METODOM PREDAVANJA polaznike se upoznaje s:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ vrstama zajedništva u procesima iznalaženja rješenja te potrebama timske rada u smislu kvalitetnijeg obavljanja vijećničke dužnosti, ■ vrstom akata i postupkom predlaganja te procedurom njihovog donošenja, <p>METODOM IGRANJA ULOGA kod polaznika se uvježbavaju vještine vođenja i učinkovitog sudjelovanja na sjednicama do razine da mogu kvalitetno i uspješno voditi ili sudjelovati u radu sjednice vijeća.</p> <p>METODOM ANALIZE STUDIJA SLUČAJA kod polaznika se provjerava razumijevanje prenesenih znanja i razina usvojenih znanja o poslovničkoj proceduri i proceduri izrade i donošenja akata.</p>	<p>METODOM PREDAVANJA polaznike se upoznaje s:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ pravnim okvirom i načinom na koji se financiraju jedinice lokalne samouprave, ■ namjenskim financiranjem komunalnog i vodnog gospodarstva, ■ proračunom i proračunskim procesom te ulogom predstavničkog tijela u tom procesu. <p>METODOM TEHNIKE S KARTICAMA kod polaznika se provjerava razumijevanje prenesenih znanja i razina usvojenih znanja vezanih uz funkcionalnu vezu pojedinih vrsta prihoda i rashoda.</p>

ODGOVORNO ZASTUPANJE INTERESA GRAĐANA

U ovoj sadržajnoj cjelini polaznici se upoznaju s temeljnim principima etike i etičnosti članova predstavničkih tijela, dobre komunikacije između građana i predstavničkog tijela te zagovaranju kao nužnoj vještini učinkovitog zastupanja interesa građana.

Jedino transparentna i otvorena lokalna vlast može biti uspješna. Pođemo li od smisla lokalne samouprave, od njezina ustavnog i zakonskog određenja, ne samo u Republici Hrvatskoj već i u drugim europskim modernim demokracijama, nameće se zaključak da bez sudjelovanja i uključivanja građana nema istinske demokracije niti na lokalnoj niti na državnoj razini. Građani i radi građana – treba biti temeljni stav svake uspješne lokalne vlasti.

Komunikacija između građana i njihovih predstavnika u predstavničkom tijelu danas dobro funkcionira, a jedino što njihovu komunikaciju može otežati jest nedostatak volje za komunikacijom. Putem internetskih stranica, e-maila te dostupnih i relativno financijski pristupačnih sredstava komunikacije, svijet je uistinu postao „globalno selo“. Zar ćemo dozvoliti da unutar lokalne jedinice i to između građana i njihovih lokalnih vlasti nema komunikacije ili da ona, pak, ne bude dovoljno kvalitetna? Odgovor je zasigurno negativan, jer ipak pretendiramo na epitet modernog, demokratskog društva. Građani su ponekad neorganizirani iz raznoraznih razloga, no činjenica jest da oni itekako dobro imaju svoje mišljenje, dvojbe, prijedloge pa i kritike. Sve ono što od građana dobijemo i čujemo, a realno je promatrano financijskim parametrima, trebalo bi vijećnika motivirati i potaknuti na djelovanje. Zagovarati interese građana moguće je tek ukoliko je vijećnik u svakodnevnom kontaktu s građanima, ako ih sluša i čuje, te ako je spreman učiti i razvijati svoja stajališta i prioritete. Vijećnik koji zagovara interese građana na putu je da postane dobar vijećnik.

U ovoj se sadržajnoj cjelini od polaznika traže razmišljanja o prakticiranim i mogućim načinima komuniciranja s građanima. Nadalje se potiče razmišljanje o osobnoj etici u radu vijećnika, te se promovira stav da je opće dobro u radu vijećnika važnije od osobnog profita.

SUSTAV LOKALNE SAMOUPRAVE

U okviru ove sadržajne cjeline polaznici se upoznaje s djelokrugom rada jedinica lokalne samouprave, tijelima jedinica lokalne samouprave i njihovim ovlastima, ulogom savjeta mladih u javnom životu lokalne zajednice te s međusobnim odnosima između izvršnog čelnika i vijeća.

Od uvođenja lokalne samouprave djelokrug lokalnih jedinica se mijenjao i uređivao drugačije, lokalne su jedinice dobivale sve više ovlasti, iako proces decentralizacije nije tekao onom brzinom kako bi to htjela lokalna samouprava. Mnogi teoretičari, ali i predstavnici lokalnih jedinica, prepreku decentralizaciji zemlje vide u teritorijalnom ustroju, točnije u njegovoj rascjepkanosti, dok drugi, pak, postavljaju tezu prema kojoj je bitno diferencirati djelokrug kako bi one veće (pa i uspješnije) jedinice radile i dodatne poslove u odnosu na one manje koje bi imale tek obvezatni samoupravni djelokrug. Činjenica je da u djelokrug lokalne samouprave spadaju upravo oni poslovi koji u bitnome određuju i uvjetuju kvalitetu života građana, te dugoročno mogu biti ključan faktor uspješnosti i napretka šire regije ili, pak, uzrokovati depopulaciju.

Sve lokalne jedinice imaju predstavnička tijela, lokalne parlamente, koji se biraju na neposrednim, lokalnim izborima i čiji je broj, sukladno zakonskim rasponima, određen statutom lokalne jedinice. Kroz relativno kratku povijest lokalne samouprave u Hrvatskoj način izbora članova predstavničkih tijela je mijenjan, od mješovitog (paralelnog), dijelom većinskog, dijelom proporcionalnog izbornog sustava, do u cijelosti proporcionalnog koji imamo danas. Odlika proporcionalnog sustava je u tome što favorizira jače političke i/ili nezavisne opcije, te iz tog razloga nije moguća teritorijalna prepoznatljivost i „pripadnost“ vijećnika nekom konkretnom dijelu lokalne jedinice (recimo gradskoj četvrti, naselju), što vijeće u određenoj mjeri čini primarno političkim tijelom. Najveća i najznačajnija novina u sustavu lokalne samouprave nedvojbeno je neposredan izbor izvršnih lokalnih čelnika, gradonačelnika, općinskih načelnika i župana, te gradonačelnika Grada Zagreba, kao i njihovih zamjenika. O odnosima predstavničkog i izvršnog tijela posebno se govori i raspravlja na obuci i to je jedna od tema koja dobiva najviše pozornosti i komentara polaznika. Nadalje se govori i o upravnim tijelima lokalnih jedinica, upravnim odjelima i službama, te o odnosu upravnih tijela i članova predstavničkih tijela. Ukazuje se na dobru i onu manje dobru praksu, te se skreće pozornost na prava koja vijećnici imaju u odnosu na gradske službenike, jednako tako i na obaveze gradskih službenika, dužnosti kooperativnog i konstruktivnog postupanja obje strane.

Kako bi se mlade potaknulo na aktivno uključivanje u javni život jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski je sabor 2007. godine donio Zakon o savjetima mladih. Temeljem ovog zakona predstavnička tijela lokalnih jedinica dužna su osnovati savjet mladih. Svrha njihovog osnivanja je osiguranje boljeg položaja i utjecaja mladih na donošenje odluka u predstavničkim i drugim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Putem vježbi u ovoj se sadržajnoj cjelini provjeravaju usvojena znanja u području djelokruga rada jedinica lokalne samouprave kao i ovlastima tijela jedinica lokalne samouprave. Od polaznika se također traže razmišljanja i stavovi o bitnim vrijednostima koje trebaju biti temelj uspješne međusobne suradnje između izvršnog čelnika i vijeća.

LINDA ROSSINI – Gajšak
(članica Gradskog vijeća Grada Samobora)

Seminar je u potpunosti zadovoljio moja očekivanja, odlični predavači, odlična dinamika, odlični primjeri iz prakse, sve pohvale.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

U ovoj sadržajnoj cjelini polaznike se upoznaje s primjenom tehnika potrebnih za učinkovito izražavanje svojih stavova i iznalaženje rješenja od opće dobrobiti za zajednicu.

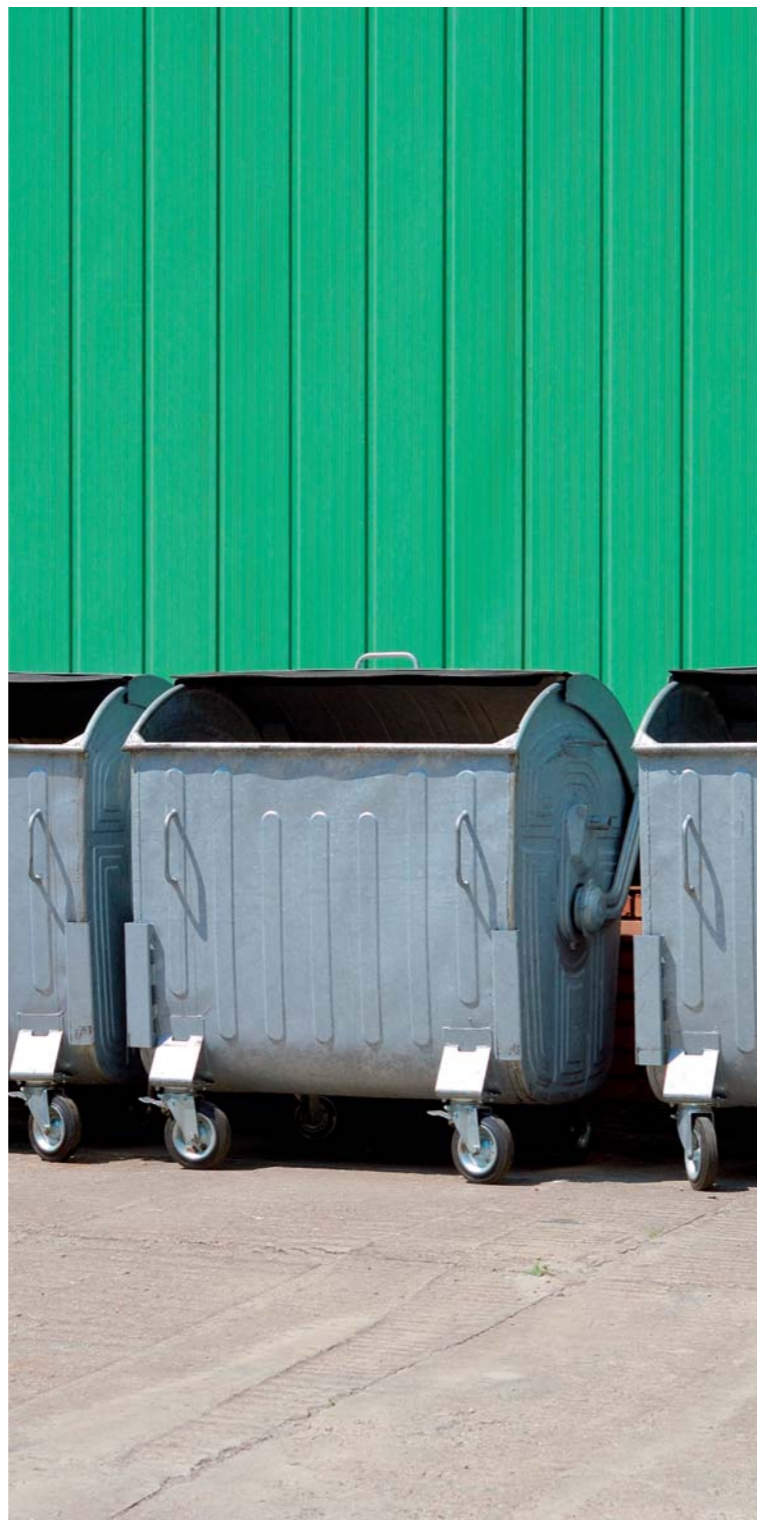
Vještina komuniciranja u vijeću kao i komuniciranja s javnošću jedna je od bitnih vještina koju bi trebali imati dobri predstavnici građana u tijelima lokalne jedinice. Potrebno je znati jasno iznositi svoja stajališta i osjećaje, a pri tome ne napadati druge, drugim riječima primjenjivati asertivan stil komuniciranja.

Svaki nastup na sjednici vijeća ili na sjednici savjeta mladih u izvjesnom smislu jest javni nastup. Znati prevladati strah, odnosno pretvoriti ga u pozitivnu energiju te znati pripremiti i uobličiti format javnog nastupa, također je jedna od bitnih vještina koje karakteriziraju dobre predstavnike građana u tijelima lokalne jedinice.

PREDRAG ANTIĆ – Crikvenica
(član Gradskog vijeća Grada Crikvenice)

Saznanja koja sam stekao su više nego odlična, uz stručno predavanje nadasve korisno, pogotovo za nove vijećnike, ali mogu reći da bi i iskusniji vijećnici mogli proći jedan dio obuke. Sve teme koje su bile obrađene bile su korisne i zanimljive uz pravilan pristup predavača. I što se tiče same obuke, mišljenja sam da bi bilo korisno da se obuka proširi odnosno da se održi njen drugi dio.

RAD U PREDSTAVNIČKOM TIJELU

Ova sadržajna cjelina polaznike upoznaje s vrstama zajedništva u procesima iznalaženja rješenja te potrebama timskog rada u smislu kvalitetnijeg obavljanja vijećničke dužnosti, vrstom akata i postupkom predlaganja te procedurom njihovog donošenja i nadzorom zakonitosti rada i akata tijela jedinica lokalne samouprave.

Zajedništvo je preporučljivo u procesima iznalaženja kvalitetnih rješenja, bilo da je riječ o radnim skupinama vijeća, o heterogenim i ne odveć spretno sastavljenim grupama pojedinaca ili, pak, o timu entuzijasta koji bez radnog vremena rade za opće dobro i opći interes. Timski rad je nužnost kako bi se vijećnička dužnost obavljala što kvalitetnije. Vijeće je kolektiv koji radi za opće dobro, a timski rad pridonosi kvaliteti rada vijeća kao kolektiva. Svatko ponaosob jest važan, no vijeće kao tim je ipak važnije, a ono što je najvažnije su građani i napredak lokalne zajednice. Prava i osobnost pojedinca nije potrebno zanemariti homogeniziranjem tima, već naprotiv, njegovati i ostvariti u potpunosti. Svatko može biti koristan i važan dio tima, što dijelom ovisi o samom pojedincu, a dijelom i o voditelju tima. Dobar voditelj uvijek će od svakog člana tima izvući maksimalno znanja, iskustva, motivacije, vremena, a pri tome će u prvom redu uvijek voditi računa o timskim i zajedničkim ciljevima, te će predvoditi tim i njegov probitak mu neće biti bitan. Jedini uspjeh koji je važan i koji se „računa“ bit će uspjeh tima kojem je dobar voditelj na čelu.

Vijeće u svom radu donosi akte koje predlažu ovlašteni predlagatelji. No, pitanje se postavlja na koji način, kako, u kojim rokovima i po kojem postupku? Odgovori na ova i slična pitanja daju se tijekom obuke. Između ostalog, postoje akti koje donosi vijeće i koji su relativno „posebniji“ u odnosu na druge akte, ako imamo na umu proceduru njihove izrade, predlaganja i usvajanja. U sklopu ove sadržajne cjeline obrađuju se specifičnosti donošenja proračuna, poslovnika ili prostorno planske dokumentacije. Amandman je važan alat člana predstavničkog tijela. Podnijeti dobar i kvalitetan amandman, a već prije toga zagovarati i uvjeriti ostale u kolektivu zvanom predstavničko tijelo da stajališta i prijedloge iznijete u amandmanu prihvate, izuzetna je vještina koju je realno moguće naučiti i u radu primjenjivati.

Svaka država pridržava sebi odgovornost (i ovlasti) nad lokalnom samoupravom u kontekstu poštivanja zakonitosti rada tijela lokalnih jedinica nadzirati zakonitost rada i akata. Niti Republika Hrvatska, što je i razumljivo, u tome nije izuzetak. Valja ipak ponoviti i ponovno naglasiti da je država putem središnjih tijela uprave ovlaštena nadzirati

zakonitost, ali ne i preispitivati svrhovitost rada tijela lokalnih jedinica. Jednom vježbom, metodom igranja uloga, kod polaznika se uvježbavaju vještine vođenja i učinkovitog sudjelovanja na sjednicama do razine da mogu kvalitetno i uspješno voditi ili sudjelovati u radu sjednice vijeća.

Drugom vježbom, metodom analize pripremljenih studija slučaja, kod polaznika se provjerava razina usvojenih znanja o poslovničkoj proceduri i proceduri izrade i donošenja akata.

AMALIJA KOREN – Varaždin
(članica Gradskog vijeća Grada Varaždina)

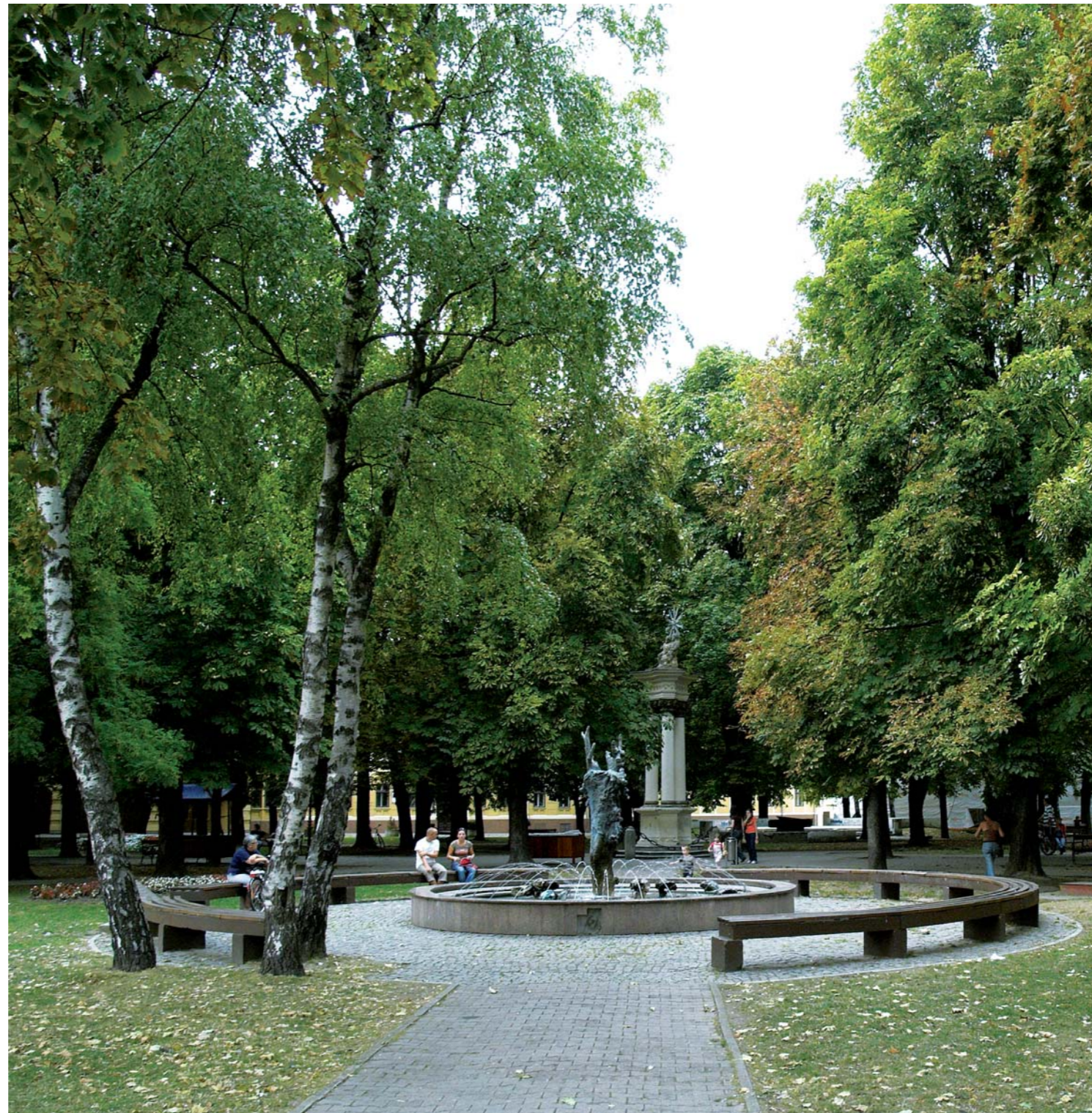
Dobiveno znanje na jednom mjestu koncentrira sve potrebno za novog vijećnika, a predavači su vrhunski poznavatelji lokalne samouprave. Za svakog novog i neiskusnog vijećnika ovo je prilika koju ne treba propustiti!

FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

U ovoj sadržajnoj cjelini polaznike se upoznaje sa sustavom financiranja jedinica lokalne samouprave te s proračunskim procesom i proračunom kao jednim od najznačajnijih akata jedinica lokalne samouprave.

Kada je riječ o financiranju jedinica lokalne samouprave nerijetke su predrasude o neracionalnom trošenju proračunskih sredstava, pa i o trošenju koje graniči s proizvoljnim i nezakonitim raspolaganjem sredstvima proračunskih obveznika. Stoga je značajan dio obuke posvećen odredbama i ograničenjima koja u području financiranja lokalnim jedinicama određuju zakonski propisi. Najveći fokus interesa tijela jedinica lokalne samouprave, naravno i građana, svakako je komunalni standard, ujedno indikator (ne)zadovoljstva građana radom i uspješnošću lokalnih vlasti. Usluge koje građanima pruža lokalna jedinica u domeni komunalnog i vodnog gospodarstva generator su troškova, ali ujedno i preduvjet razvitka.

Proračun je jedan od temeljnih akata jedinica lokalne samouprave kojim se raspoređuje novac. Proračunom se utječe na budućnost, čini je boljom i manje dobrom, ispravljaju se ili čine nove greške i temeljni je iskaz namjere predstavničkog tijela da razvitak lokalne jedinice usmjeri u određenom smjeru. Premda se nerijetko govori kako je predstavničko tijelo tek instrument ili forum za izglasavanje proračuna, to jednostavno nije i ne može biti utemeljeno. S druge strane, iskustva javnih rasprava o proračunu i o proračunskim prioritetima s građanima, organizacijama i udrugama civilnog društva, izuzetno su pozitivna, stvaraju ozračje povjerenja u lokalnu vlast, građanima daju (realan i opravdan) osjećaj da mogu utjecati na zbivanja i raspodjelu sredstava lokalne jedinice, te ujedno razbijaju predrasude o neracionalnom raspolaganju sredstvima poreznih obveznika od strane lokalnih vlasti. Vježbom, metodom tehnike s karticama, preispituje se razumijevanje i razina usvojenih znanja vezanih uz funkcionalnu vezu pojedinih vrsta prihoda i rashoda.

KREŠIMIR CERANIĆ - Ivanić Grad
(član Gradskog vijeća Grada Ivanić Grada)

Za pohvalu je metodologija koju na obuci primjenjuju predavači jer je pet sati trajanja obuke od oba dana prošlo kao pola sata.

LUKA TOMOVSKI - Samobor
(član Savjeta mladih Grada Samobora)

Najviše mi se sviđela stručnost predavača i timski rad.

VINKO KOVAČIĆ - Samobor
(član Gradskog vijeća Grada Samobora)

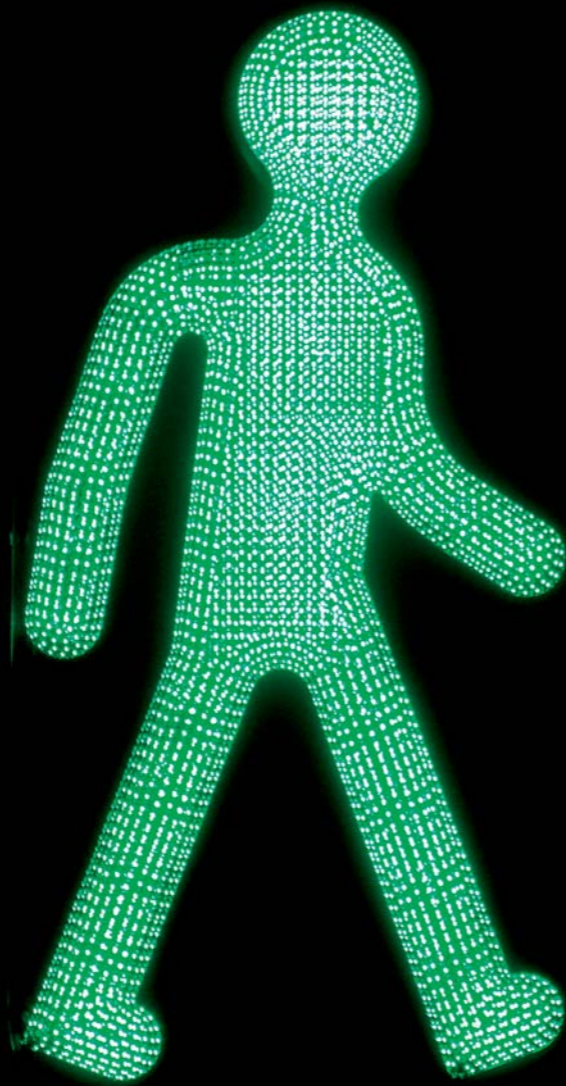
Za posebnu je pohvalu stručnost, profesionalnost i entuzijazam predavača.

NAJVAŽNIJE ODLIKE KVALITETNOG ČLANA PREDSTAVNIČKOG TIJELA

Sadržaj programa obuke i njegovo provođenje usmjereno je na razvoj znanja, vještina i stavova u svrhu poboljšanja rada i učinkovitosti članova predstavničkog tijela.

Učinkovit član predstavničkog tijela ima sljedeća obilježja:

- ugledan je, pošten i lojalan lokalnoj zajednici s temeljnim stavom da u vijeću predstavlja opće interese građana
- saživiljen je s lokalnom zajednicom i doživljava je svojom, a sebe odgovornim za njezin razvitak i napredak
- s građanima svakodnevno komunicira jer njihovo sudjelovanje u odlučivanju smatra osnovnim smislom lokalne samouprave
- svjestan je realnih mogućnosti, ne teži senzacionalizmu niti populizmu i ne daje nerealna i lažna obećanja građanima
- aktivan je kod zastupanja općih interesa, iznosi svoje stavove odgovorno, dosljedno i uporno, ali prije svega argumentirano
- poznaje nadležnosti jedinica lokalne samouprave kao i njihova tijela koja djeluju u okvirima svoje nadležnosti
- upoznat je sa svim mogućnostima, ali i ograničenjima koja postavlja statut lokalne jedinice i poslovnik o radu njezina predstavničkog tijela
- poznaje tehnike predlaganja akata kako bi rješenja bila od opće dobrobiti
- upoznat je s prihodima jedinice lokalne samouprave kojima u okviru svog djelokruga slobodno raspoložu prema svojim potrebama, planovima i programima te je namjenske prihode dužan raspoređivati za financiranje isključivo zakonom utvrđenih obveza

- odgovorno i promišljeno odlučuje o raspolaganju javnim novcem za opće dobro
- ne inzistira na rješenjima i „skraćanim“ procedurama, „prečicama“ koje nemaju svoje utemeljenje u općim aktima lokalne jedinice
- u svom radu prakticira timski rad
- spreman je podijeliti mišljenja, saznanja i dvojbe, te uvažavati svakog člana tima i motivirati druge da kao tim daju maksimum znanja, angažmana i iskustva
- ne podcjenjuje one koji su druge struke ili niže razine obrazovanja
- odgovoran je u obnašanju svoje vijećničke dužnosti pridržavajući se zakonitosti rada, pravila ponašanja propisanih dijelom zakonima, većim dijelom općim aktima lokalne jedinice te etičkih principa

Povjerenje građana ponajviše ruši izostanak zastupanja općih interesa lokalne vlasti koji dugoročno generira nezadovoljstvo i nagrizava motivaciju svih da se kandidiraju, istaknu, angažiraju i sudjeluju u javnom životu lokalne zajednice.

Impresum

Nakladnik:
Udruga gradova u Republici Hrvatskoj

Autori:
Nives Kopajtich – Škrlec,
Kordinatorica Ureda
Udruga gradova u Republici Hrvatskoj
Ivica Malatestinić,
Direktor tvrtke
NOVI IMPULSI d.o.o. za usluge
Blanka Smoljan,
Kordinatorica projekta,
Zaklada Friedrich Ebert

Grafičko oblikovanje:
ZEBRA plus d.o.o. - Split

Tiskara:
XXXXXXX

Naklada: 4000 primjeraka

© Udruga gradova
Srpanj 2011.